

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks:+387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju
za period 01.01- 31.12.2021. godine**

Broj: RV033-22

Banja Luka, 28.04.2022. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	5
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	6
1.	Uvod	6
2.	Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	6
3.	Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	6
4.	Nabavke	7
5.	Priprema i donošenje budžeta	8
6.	Finansijski izvještaji.....	8
6.1.	Izvještaj o izvršenju budžeta.....	9
6.1.1.	Prihodi i primici	9
6.1.2.	Rashodi i izdaci.....	9
6.2.	Imovina, obaveze i izvori.....	11
6.2.1.	Imovina	11
6.2.2.	Obaveze.....	12
6.2.3.	Izvori i promjene na neto imovini	13
6.3.	Vanbilansna evidencija	13
6.4.	Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	13
6.5.	Obrazloženja uz finansijske izvještaje	13

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju koji obuhvataju Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01, Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05, Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2021. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine; prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2000-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju oslanjaju se na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2021. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021. godine nije izvršen u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 2) i članom 20. stav (1) tačka 3) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklajivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer nije izvršen popis poslovnog prostora uzetog u zakup i primljenih mjenica, a izvještaj o popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisanih potraživanja i obaveza.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.2. i 6.2.1.1. izvještaja:

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi i izdaci za nematerijalnu neproizvedenu imovinu su precijenjeni, a ostala kratkoročna razgraničenja i ostali izdaci

po osnovu datih avansa u inostranstvu su potcijenjeni za iznos od 7.948 KM, jer dati avansi za nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima i izdaci za nematerijalnu neproizvedenu imovinu, koji nisu zatvoreni na dan bilansiranja, nisu klasifikovani u skladu sa članom 79. stav (2) i (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevaram ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomski odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosudživanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Ijavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 28.04.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju za 2021. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju za 2021. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju.

Banja Luka, 28.04.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) vrši popis imovine uzete u zakup i primljenih mjenica i da Izvještaj o popisu sadrži podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji i radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, kao i uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine (potraživanja) i obaveza, kako je to propisano članom 4. stav (1) tačka 2) i članom 20. stav (1) tačka 2) i 3) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) izvrši procjena Oracle licence u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i ista klasificiraju kao nematerijalna neproizvedena imovina u skladu sa članom 35. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 3) dati avansi za nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima i izdaci za nematerijalnu neproizvedenu imovinu, koji nisu zatvoreni na dan bilansiranja, klasificiraju u skladu sa članovima 79. stav (2) i (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 4) u okviru vanbilansnih pozicija evidentiraju primljene mjenice i osnovna sredstva uzeta u zakup u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) uspostavi Pomoćna knjiga nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 2) naknade troškova prevoza zaposlenih prilikom dolaska na posao i povratka sa posla obračunavaju u visini pune cijene mjesecne karte u skladu sa članom 4 stav (1) Uputstva o načinu obračuna troškova prevoza zaposlenih u organima uprave Republike Srpske,
- 3) u cilju uspostavljanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole identifikuju i procijene rizici i izradi strategija upravljanja rizicima u skladu sa tačkama 22.6. Uputstva o načinu i postupku provođenja finansijskog upravljanja i kontrole i ažuriraju interna akta u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i drugom važećom zakonskom i podzakonskom regulativom,
- 4) objavljaju obavještenja o dodjeli ugovora i osnovni elementi ugovora, kao i da se izvještaji o provedenom postupku nabavke dostavljaju u predviđenom roku, u skladu sa članom 74. stav (1) i članom 75. stav (1) i (2) Zakona o javnim nabavkama i članom 11. stav (3) Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke”.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2021. godinu i Odluka o usvajanju Rebalansa budžeta za 2021. godinu;
- Zakon o trezoru;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti, član 4, 9 -11;
- Zakon o standardizaciji u Republici Srpskoj;
- Zakon o metrologiji u Republici Srpskoj;
- Zakon o kontroli predmeta od dragocjenih metala u Republici Srpskoj;
- Zakon o državnim službenicima;
- Zakon o radu, član 205;
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske;
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole;
- Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- Pravilnik o postupku direktnog sporazuma;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju;
- Pravilnik o načinu izrade i sadržaja kadrovskog plana u republičkim organima uprave;
- Odluka o visini i načinu plaćanja naknada za verifikaciju mjerila i drugih poslova iz oblasti metrologije;
- Odluka o visini i načinu plaćanja troškova u vezi sa ispitivanjem i žigosanjem predmeta od dragocjenih metala;
- Uputstvo o načinu obračuna troškova prevoza zaposlenih u organima uprave Republike Srpske;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske;
- Odluka o visini nakande troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Republički zavod za standardizaciju i metrologiju (u daljem tekstu: Zavod) osnovan je kao republička upravna organizacija u skladu sa članom 39. Zakona o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 115/18 i 111/21), a obavlja upravne i druge poslove u skladu sa članom 49. navedenog zakona.

Zavod je u sastavu Ministarstva privrede i preduzetništva Republike Srpske.

Predmet ove revizije su pojedinačni finansijski izvještaji Zavoda za 2021. godinu sačinjeni na osnovu transakcija evidentiranih u okviru Glavne knjige rezervi (u daljem tekstu: GKT) na fondu 01 (opšti fond).

Sredstva za finansiranje rada Zavoda se obezbjeđuju u budžetu Republike Srpske.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Zavoda nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italicik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Kod provođenja finansijske revizije Zavoda za 2021. godinu, revizija se nije bavila provođenjem preporuka iz prethodnog revizorskog izvještaja, zbog vremenske distance koja je protekla od poslednjeg angažovanja Glavne službe za reviziju javnog sektora Republike Srpske na reviziji finansijskih izvještaja 2009. godine.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 42/10, 110/10, 51/11 i 20/12), u Zavodu je sistematizovano 31 radno mjesto sa 31 izvršiocem, od čega je 27 državnih službenika (uključujući i dva imenovana lica - direktora i zamjenika direktora) i 4 namještenika.

Na dan 31.12.2021. godine bilo je zaposleno 10 izvršilaca od čega 7 državnih službenika (dva imenovana lica) i 3 namještenika.

Pomoćna knjiga nefinansijske imovine u stalnim sredstvima nije uspostavljena na način kako je to propisano. Ista se vodi u eksel tabelama, što nije u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20).

Naknada troškova prevoza zaposlenih prilikom dolaska na posao i povratka sa posla, koju ostvaruju tri zaposlena, obračunata je u većem iznosu od iznosa pune cijene mjesecne karte, što nije u skladu sa članom 4. stav (1) Uputstva o načinu obračuna troškova prevoza zaposlenih u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 78/16).

Zavod je obavio redovan godišnji popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021. godine. Popisom nije obuhvaćen poslovni prostor uzet u zakup i četiri mjenice primljene kao instrumenti obezbjeđenja naplate potraživanja, što nije u skladu sa članom 4. stav (1) tačka 2) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21), a izvještaj o popisu ne sadrži podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji i radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, kao ni uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisanih potraživanja i obaveza, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) tačkama 2) i 3) Pravilnika.

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/22), Zavod je sačinio godišnji izvještaj, elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu sa prilozima.

U 2021. godini su završene aktivnosti na definisanju (popisu i opisu) ključnih poslovnih procesa, a u toku revizije direktor je donio Odluku o usvajanju knjige poslovnih procesa, kao što je propisano tačkom 22. pod 3, 4. i 5. Uputstva o načinu i postupku provođenja finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17). Nisu identifikovani i procijenjeni rizici i izrađena strategija upravljanja rizicima (tačka 22.6. uputstva) i nije izvršeno ažuriranje postojećih internih akata (Pravilnika o internim kontrolnim postupcima, Pravilnika o naknadama i drugim ličnim primanjima zaposlenih i dr.) u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i drugom važećom zakonskom i podzakonskom regulativom.

Shodno navedenom i u tačkama 4. i 6. izvještaja uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionišao na način da obezbjedi istinito i fer izvještavanje.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **uspostavi Pomoćna knjiga nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,**
- **naknade troškova prevoza zaposlenih prilikom dolaska na posao i povratka sa posla obračunavaju u visini pune cijene mjesecne karte u skladu sa članom 4 stav (1) Uputstva o načinu obračuna troškova prevoza zaposlenih u organima uprave Republike Srpske,**
- **vrši popis imovine uzete u zakup i primljenih mjenica i da Izvještaj o popisu sadrži podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji i radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, kao i uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine (potraživanja) i obaveza, kako je to propisano članom 4. stav (1) tačka 2) i članom 20. stav (1) tačka 2) i 3) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,**
- **u cilju uspostavljanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole identifikuju i procijene rizici i izradi strategija upravljanja rizicima u skladu sa tačkama 22.6. Uputstva o načinu i postupku provođenja finansijskog upravljanja i kontrole i ažuriraju interna akta u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i drugom važećom zakonskom i podzakonskom regulativom.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki i izmjenama i dopunama plana u Zavodu za 2021. godinu, planirane su nabavke u ukupnom iznosu od 26.930 KM bez uračunatog poreza na dodatu vrijednost (u daljem dijelu teksta: PDV). Planirano je 19 postupaka javnih nabavki.

Prema izvještaju o realizaciji u toku 2021. godine provedeno je 19 postupaka javnih nabavki (jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja i 18 postupaka putem direktnog sporazuma) i ugovorena je vrijednost javnih nabavki u ukupnom iznosu od 27.484 KM (bez PDV-a).

Revizijskim ispitivanjem je obuhvaćeno 7 postupaka javnih nabavki (jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja i šest direktnih sporazuma) ukupne ugovorene vrijednosti 21.834 KM (bez PDV-a), što čini 79% od ukupno ugovorenih javnih nabavki za 2021. godinu.

Ispitane su nabavke (bez PDV-a) stručne literature „Srpski standardi” (u daljem tekstu: standardi) 7.948 KM, žigova u obliku naljepnica za verifikaciju mjerila (5.400 KM), metalnih žigova za verifikaciju mjerila (5.160 KM), klima uređaja (1.660 KM), auto guma za službeno vozilo (581 KM), te usluga sistematskog pregleda radnika (1.982 KM) i osiguranja službenog vozila (719 KM).

Kod provođenja nabavke standarda putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja članovi komisije nisu potpisali izjavu o nepristrasnosti i povjerljivosti, te nepostojanju sukoba interesa niti je Komisija donijela Poslovnik o radu komisije, što nije u skladu sa članom 7. stav (4) i članom 9. stav (2) Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke. Zavod nije objavio obavještenje o dodjeli ugovora za nabavku standarda, nije dostavio izvještaj Agenciji za javne nabavke, te nije objavio osnovne elemente ugovora na svojoj veb stranici, što nije u skladu sa članom 74. stav (1) i članom 75. stav (1) i (2) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 38/14).

Kod postupka nabavke žigova u obliku naljepnica za verifikaciju mjerila izvještaji o provedenom postupku nabavke nisu dostavljeni Agenciji za javne nabavke u roku od 30 dana od dana okončanja postupka, što nije u skladu sa članom 11. stav (3) Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke” („Službeni glasnik BiH” broj 90/14 i 53/15).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se objavljuju obavještenja o dodjeli ugovora i osnovni elementi ugovora, kao i da se izvještaji o provedenom postupku nabavke dostavljaju u predviđenom roku, u skladu sa članom 74. stav (1) i članom 75. stav (1) i (2) Zakona o javnim nabavkama i članom 11. stav (3) Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke”.

5. Priprema i donošenje budžeta

Budžetski zahtjev Zavoda po Instrukciji broj 1. iznosio je 512.200 KM, a budžetski zahtjev po Instrukciji broj 2. iznosio je 436.100 KM. Uz Instrukciju broj 2. dostavljen je i Zahtjev za dodatnim sredstvima u iznosu 32.200 KM koji se u cijelosti odnosio na rashode za bruto plate.

Zavod je, uz određeno kašnjenje u odnosu na budžetski zahtjev za 2021. godinu, dostavio Ministarstvu finansija Republike Srpske Nacrt kadrovskog plana. Kadrovski plan je, nakon mišljenja Ministarstva finansija, dostavljen Agenciji za državnu upravu.

Odlukom o usvajanju budžeta za 2021. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 131/20) Zavodu su odobrena sredstva u iznosu od 412.700 KM, a odlukom o usvajanju Rebalansa budžeta za 2021. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 90/21) odobrena su sredstva u iznosu od 426.400 KM, od čega za rashode za lična primanja (345.700 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (65.200 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (11.000 KM) i ostale izdatke u iznosu od 4.500 KM.

Nakon usvajanja Rebalansa budžeta, izvršene su 4 relokacije sredstava u iznosu od 10.250 KM. Na osnovu rješenja ministra nadležnog Ministarstva su izvršene tri realokacije sredstava u ukupnom iznosu od 3.850 KM, a na osnovu rješenja Vlade Republike Srpske izvršena je jedna relokacija sredstava u iznosu od 6.400 KM.

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Zavod ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga u sastavu GKT i prema članovima 46. i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 15/17), sačinio je obrasce godišnjih izvještaja Obrazac 2 - Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na

računovodstvenom fondu 01, Obrazac 3a - Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima 01 do 05, Obrazac 4a - Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT, Obrazac 5a - Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisano Obrazloženje uz finansijske izvještaje.

Zavod je u toku 2021. godine izvršio ispravku materijalno značajnih grešaka shodno kriteriju materijalnosti i proceduri ispravke grešaka iz prethodnog perioda donesenom od strane Ministarstva finansija i izvršio korekciju uporednih podataka u koloni „prethodna godina“ u obrascu 3a i 5a. Korekcija je izvršena na pozicijama kratkoročnih potraživanja i ostalih prihoda obračunskog karaktera.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta (budžetski rashodi i izdaci) za 2021. godinu je iskazano u iznosu od 420.631 KM, što je 1% niže u odnosu na rebalans budžeta. Pojedine pozicije izvršenja budžeta su niže ili više u odnosu na rebalans budžeta, a za odstupanja na kojima je izvršenje veće u odnosu na sredstva odobrena rebalansom, izvršene su realokacije (tačka 5. izvještaja).

U izvještaju o izvršenju budžeta iskazani su prihodi i primici koji se ne planiraju na nivou budžetskog korisnika u iznosu od 122.876 KM.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici su iskazani u iznosu od 155.290 KM, a čine ih neporeski prihodi (122.298 KM), prihodi obračunskog karaktera (32.414 KM) i ostali primici u iznosu od 578 KM.

Neporeske prihode čine prihodi od pružanja javnih usluga na osnovu Odluke o visini i načinu plaćanja naknada za verifikaciju mjerila i drugih poslova iz oblasti metrologije („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 36/14) i Odluke o visini i načinu plaćanja troškova u vezi sa ispitivanjem i žigosanjem predmeta od dragocijenih metala („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/01) u iznosu od 37.962 KM, prihodi od Akcionarskog društva za proizvodnju i remont „Orao“ Bijeljina (u daljem tekstu: „Orao“ a.d. Bijeljina) u iznosu od 83.306 KM i „Mikroelektronika“ a.d. Banja Luka u iznosu od 1.030 KM.

Prihodi od „Orao“ a.d. Bijeljina i „Mikroelektronika“ a.d. Banja Luka se ostvaruju na osnovu Ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji koji su zaključeni u ranijem periodu.

Prihodi obračunskog karaktera se odnose na obračunate a nenaplaćene prihode od „Orao“ a.d. Bijeljina (30.566 KM) i „Mikroelektronika“ a.d. Banja Luka u iznosu od 1.848 KM.

Ostali primici se u cijelosti odnose na primitke za naknadu plate za vrijeme bolovanja koji se refundiraju od Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 482.874 KM, a čine ih rashodi za lična primanja zaposlenih, rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga, rashodi obračunskog karaktera i izdaci.

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani u iznosu od 333.410 KM, a čine ih rashodi za bruto plate zaposlenih (315.502 KM), rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (9.775 KM) i rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata koje se ne refundiraju u iznosu od 8.133 KM.

Rashodi za bruto plate zaposlenih se odnose na rashode za osnovnu platu (186.917 KM), uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (11.773 KM), porez na plate (13.329 KM) i zbirne doprinose u iznosu od 103.482 KM.

Obračun plata je vršen u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 66/18 i 105/19).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada se odnose na rashode za naknade za prevoz na posao i sa posla (7.515 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji (340 KM), penzijski doprinos za dobровoljno penzijsko osiguranje na teret poslodavca u iznosu od 1.920 KM.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga su iskazani u iznosu od 70.409 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu zakupa (36.685 KM), rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (10.720 KM), rashode za materijal za posebne namjene (11.135 KM), rashode za stručne usluge (6.500 KM) i ostale neklasifikovane rashode u iznosu od 1.806 KM.

Rashodi po osnovu zakupa u cijelosti se odnose zakup poslovnog prostora u kojem je smješten Zavod. Ugovorom o zakupu poslovnog prostora (iz 2003. godine) i Aneksuma Ugovora (6) je definisano trajanje zakupa, visina zakupnine i način plaćanja, procedura raskida ugovora i druga pitanja od značaja za regulisanje međusobnih prava i obaveza.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu utroška električne energije (5.102 KM), rashode za ostale komunikacione usluge (2.367 KM) i rashode za usluge korišćenja fiksnog telefona i interneta u iznosu od 1.915 KM.

Rashodi za materijal za posebne namjene u cijelosti se odnose na rashode za nabaku žigova za verifikaciju mjerila i predmeta od dragocjenih metala.

Rashodi za stručne usluge se najvećim dijelom odnose na rashode za održavanje licence (2.001 KM) i usluge sistematskog pregleda zaposlenih u iznosu od 1.982 KM.

Ostali neklasifikovani rashodi se najvećim dijelom odnose na rashode po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom (659 KM) i rashode po osnovu reprezentacije u iznosu od 559 KM.

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 62.243 KM, a odnose se na nabavnu vrijednost realizovanih zaliha auto guma (680 KM), rashode po osnovu amortizacije (19.898 KM) i rashode po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine u iznosu od 41.665 KM.

Rashodi po osnovu amortizacije najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu amortizacije laboratorijske opreme (5.967 KM), nematerijalne imovine (4.600 KM), komunikacione i računarske opreme (4.724 KM) i prevoznih sredstava u iznosu od 4.287 KM.

Obračun amortizacije je vršen linearnom metodom uz primjenu godišnjih amortizacionih stopa u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 110/16).

Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine se odnose na korekciju potraživanja starijih od godinu dana u skladu sa članom 73. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 115/17 i 118/18).

Izdaci su iskazani u iznosu od 16.812 KM, a čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu (10.804 KM) i ostali izdaci u iznosu 6.008 KM.

Izdaci za nefinansijsku imovinu se odnose na izdatke za nabavku opreme (sistemski telefon i dva klima uređaja) u iznosu od 2.176 KM, izdatke za nematerijalnu neproizvedenu imovinu u iznosu od 7.948 KM i izdatke za nabavku auto guma u iznosu od 680 KM.

Izdaci za nematerijalnu neproizvedenu imovinu u iznosu od 7.948 KM nisu klasifikovani na ostalim izdacima po osnovu datih avansa u inostranstvu u skladu sa članom 79. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim

procjenama za budžetske korisnike, koji propisuje da se dio avansa datih u tekućoj godini, koji nije zatvoren na dan bilansiranja, evidentira na ostalim izdacima (detaljnije objašnjeno u tački 6.2.1.1. izvještaja).

Ostale izdatke čine izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti koji se u cijelosti odnose na naknadu plata za bolovanje koja se refundira od Fonda zdravstvenog osiguranja u iznosu od 6.008 KM.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

6.2.1. Imovina

Ukupna imovina Zavoda na dan 31.12.2021. godine je iskazana u iznosu od 929.393 KM bruto vrijednosti, 852.856 KM ispravke vrijednosti i 76.537 KM neto vrijednosti, a odnosi se na nefinansijsku imovinu i finansijsku imovinu i razgraničenja.

6.2.1.1. Nefinansijska imovina

Nefinansijska imovina je iskazana u iznosu od 611.365 KM bruto vrijednosti, 573.232 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 38.133 KM, a odnosi se na postrojenja i opremu, nematerijalnu proizvedenu imovinu, dragocjenosti, nematerijalnu neproizvedenu imovinu i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi.

Postrojenja i oprema su iskazani u iznosu od 561.618 KM bruto vrijednosti, 542.295 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 19.323 KM. Neto vrijednost postrojenja i opreme čine motorna vozila (4.077 KM), kancelarijska oprema (602 KM), komunikaciona i računarska oprema (8.705 KM), grijna, rashladna i zaštitna oprema (2.541 KM) i labaratorijska oprema (3.398 KM).

U toku godine, vrijednost opreme je umanjena po osnovu obračunate amortizacije (15.298 KM) i rashodovanja opreme u iznosu od 4.474 KM (bruto vrijednosti i ispravke vrijednosti), a povećana je po osnovu nabavku opreme u iznosu od 2.176 KM i prenosa prava vlasništva nad osnovnim sredstvima (računar i štampač) u iznosu od 2.174 KM (bruto vrijednosti i ispravke vrijednosti).

Nematerijalna proizvedena imovina je iskazana u iznosu od 4.124 KM bruto vrijednosti i ispravke vrijednosti, a u cijelosti se odnosi na Oracle licencu.

Zavod nije primjedio revalorizacioni model vrednovanja na nematerijalnu neproizvedenu imovinu, iako je knjigovodstvena vrijednost Oracle licence svedena na nulu, što predstavlja obavezu prema članu 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Takođe, Oracle licenca nije klasifikovana kao nematerijalna neproizvedena imovina u skladu sa članom 35. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/16, 115/17 i 118/18).

Dragocjenosti su iskazane u iznosu od 1.330 KM (bruto vrijednosti i neto vrijednosti), a u cijelosti se odnose na vrijednost umjetničkih slika.

Nematerijalna neproizvedena imovina je iskazana u iznosu od 36.345 KM bruto vrijednosti, 26.813 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 9.532 KM, a u cijelosti se odnosi na standarde koje donosi Institut za standardizaciju Srbije, a koji su nabavljeni u ranijem periodu.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi je iskazana u iznosu od 7.948 KM, a odnosi se na nabavku novih standarda koji su na osnovu predračuna avansno plaćeni u decembru 2021. godine, a račun je dostavljen i standardi su zaprimljeni u januaru 2022. godine.

Avansno plaćanje standarda nije klasifikovano u skladu sa članom 79. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Zbog prethodno navedenog, kao i navedenog u tački 6.1.2. izvještaja, nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi i izdaci za nematerijalnu neproizvedenu imovinu su precijenjeni, a ostala kratkoročna razgraničenja po osnovu datih avansa u inostranstvu i ostali izdaci po osnovu datih avansa u inostranstvu su potcijenjeni u iznosu od 7.948 KM.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- *izvrši procjena Oracle licence u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i ista klasificuje kao nematerijalna neproizvedena imovina u skladu sa članom 35. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,*
- *dati avansi za nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima i izdaci za nematerijalnu neproizvedenu imovinu, koji nisu zatvoreni na dan bilansiranja, klasificuju u skladu sa članom 79. stav (2) i (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.*

6.2.1.2. Finansijska imovina i razgraničenja

Finansijska imovina i razgraničenja su iskazani u iznosu od 318.028 KM bruto vrijednosti, 279.624 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 38.404 KM, a u cijelosti se odnose na kratkoročna potraživanja. Neto vrijednost kratkoročnih potraživanja čine potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga (32.414 KM), ostala kratkoročna razgraničenja (2.303 KM) i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 3.687 KM.

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga su iskazana u iznosu od 312.038 KM bruto vrijednosti, 279.624 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 32.414 KM. Neto vrijednost potraživanja se odnosi na nenaplaćena potraživanja od „Orao“ a.d. Bijeljina (30.566 KM) i „Mikroelektronika“ a.d. Banja Luka u iznosu od 1.848 KM.

Sporna potraživanja i ispravka vrijednosti potraživanja iskazana su u iznosu od 279.624 KM, a u cijelosti se odnosi na korigovana potraživanja od „Orao“ a.d. Bijeljina iz ranijeg perioda. U 2021. godini je zaljučen Sporazum o izmirenju duga kojim je predviđeno da „Orao“ a.d. Bijeljina dug izmiri u 60 jednakih mjesecnih rata. Sporna potraživanja čiji je rok plaćanja odgođen (reprogramiran) a koja ne dospijevaju na naplatu do godinu dana su, u toku revizije, klasifikovana u okviru dugoročnih potraživanja u skladu sa članom 62. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Ostala kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od 2.303 KM, a odnose se na razgraničenja po osnovu neizmirenh obaveza za plate za vrijeme bolovanja koje se refundiraju od Fonda zdravstvenog osiguranja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su iskazana u iznosu od 3.687 KM, a odnose se na potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata iz doprinosa za zdravstveno osiguranje.

Sa Fondom zdravstvenog osiguranja izvršeno je usaglašavanje izvoda otvorenih stavki na dan 31.12.2021. godine.

6.2.2. Obaveze

Ukupne obaveze Zavoda na dan 31.12.2021. godine su iskazane u iznosu od 38.593 KM, a čine ih kratkoročne obaveze za lična primanja zaposlenih (27.184 KM) i obaveze iz poslovanja u iznosu od 10.599 KM.

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata za mjesec decembar 2021. godine (27.184 KM) i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih u iznosu od 810 KM.

Obaveze iz poslovanja se odnose na obaveze za nabavku roba i usluga u zemlji (5.593 KM), obaveze po osnovu zakupa (4.952 KM) i obaveze po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju invalida u iznosu od 54 KM.

Zavod je u 2021. godini putem pet multilateralnih kompenzacija izmirio obaveze u iznosu od 2.416 KM, a do roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja izmirene su sve obaveze dospjele na dan 31.12.2021. godine.

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Na dan 31.12.2021. godine Zavod nije imao poslovne transakcije koje se evidentiraju u okviru pozicije trajnih izvora sredstava.

6.3. Vanbilansna evidencija

Zavod nije u okviru vanbilansnih pozicija evidentirao četiri mjenice primljene kao instrumente obezbjeđenja naplate potraživanja po osnovu zaključenog Sporazuma o reprogramu duga sa „Orao“ a.d. Bijeljina, kao ni osnovna sredstva uzeta u zakup, što nije u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru da obezbjedi da se u okviru vanbilansnih pozicija evidentiraju primljene mjenice i osnovna sredstva uzeta u zakup u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjeno je da nije bilo sudskih sporova kao ni drugih aktivnosti i transakcija koje bi za posljedicu imale potencijalnu imovinu i potencijalne obaveze.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje za 2021. godinu sačinjena su i pisana Obrazloženja, koja pružaju neophodne opšte podatke o Zavodu, informacije o osnovama za sastavljanje finansijskih izvještaja i primijenjenim računovodstvenim politikama. Takođe, sačinjena Obrazloženja upućuju na povezane informacije prezentovane u Pregledu prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, te Pregledu imovine, obaveza i izvora, u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Revizijski tim

Dragan Milošević, s.r.

Mirjana Lazić, s.r.